

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1977

7 OCTOBRE 1977

Projet de loi relatif à l'octroi de la garantie de l'Etat pour un financement à moyen terme à consentir par des institutions financières belges à la République du Portugal

EXPOSE DES MOTIFS

La gravité de la situation économique actuelle au Portugal n'est pas seulement due à l'évolution conjoncturelle, mais trouve son origine dans les problèmes structurels auxquels le pays doit faire face.

Pour remédier à cette situation, les autorités portugaises, après avoir utilisé une partie de leurs réserves, ont fait appel à l'assistance financière internationale. Ainsi une assistance importante a été demandée et obtenue, notamment du Fonds monétaire international, de la Banque mondiale et des institutions de la Communauté économique européenne. En outre, la Banque du Portugal a pu faire appel à l'assistance financière de la Banque des Règlements internationaux et des banques centrales qui en sont membres.

L'aide qui fut obtenue par ces canaux était importante mais insuffisante pour vaincre les actuelles difficultés économiques et financières. Etant donné que le Fonds de Soutien financier de l'OCDE n'est pas encore entré en vigueur, une aide financière bilatérale coordonnée s'est avérée nécessaire.

L'initiative à ce sujet fut prise par les Etats-Unis d'Amérique qui ont invité divers pays amis, dont la Belgique, à examiner la situation du Portugal et à envisager la possibilité d'accorder à ce pays une assistance bilatérale d'urgence de façon à lui permettre de trouver une solution aux difficultés les plus pressantes de sa balance des paiements.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1977

7 OKTOBER 1977

Ontwerp van wet betreffende de toekenning van de waarborg van de Staat voor een door Belgische financiële instellingen aan de Republiek Portugal te verlenen financiering op middellange termijn

MEMORIE VAN TOELICHTING

De ernst van de huidige economische toestand in Portugal is niet alleen toe te schrijven aan de conjuncturele ontwikkeling, maar vindt vooral zijn oorsprong in de structurele problemen waaraan het land dient het hoofd te bieden.

Om deze toestand te verhelpen hebben de Portugese overheden, na gebruik te hebben gemaakt van een gedeelte van hun reserves, beroep gedaan op de internationale financiële bijstand. Zo werd o.m. belangrijke bijstand gevraagd en bekomen van het Internationaal Monetair Fonds, de Wereldbank en de instellingen van de Europese Economische Gemeenschap. Bovendien heeft de Bank van Portugal beroep kunnen doen op de financiële bijstand van de Bank voor Internationale Betalingen en de centrale banken die hiervan lid zijn.

De hulp die langs deze kanalen verkregen werd was belangrijk maar onvoldoende om de huidige economische en financiële moeilijkheden te overwinnen. Aangezien het Financieel Steunfonds van de OESO nog niet in werking is getreden, is een gecoördineerde bilaterale financiële hulp noodzakelijk gebleken.

Het initiatief hiertoe werd genomen door de Verenigde Staten, die verscheidene bevriende landen, waaronder België, hebben uitgenodigd de toestand van Portugal te onderzoeken, alsmede de mogelijkheid in overweging te nemen om dit land een bijkomende bilaterale « urgentiebijstand » te verlenen om het in staat te stellen een oplossing te brengen aan de meest dringende moeilijkheden op het gebied van zijn betalingsbalans.

Pendant les discussions qui ont eu lieu à ce sujet, les caractéristiques d'une intervention bilatérale coordonnée furent décrites comme suit : l'aide en question devrait être accordée à moyen terme; elle devrait être non liée et immédiatement disponible, et, enfin, elle ne devrait pas peser sur les réserves disponibles du Portugal.

Il est prévu que la balance des paiements portugaise accusera un déficit de 500 millions de DTS par an pour 1977-1978.

Après ces réunions informelles, plusieurs pays se sont prononcés en faveur d'une approche de ce genre et ont fait connaître l'intention de leurs autorités d'accorder une aide financière au Portugal en attendant que ce pays puisse recevoir plus d'assistance multilatérale.

Pour les raisons précitées, le Gouvernement pense qu'il convient que notre pays participe à cette action d'assistance exceptionnelle au profit du Portugal.

La participation de la Belgique pourrait consister en un financement, représentant la contre-valeur en francs belges d'un montant maximum de 3 millions de dollars des Etats-Unis, qui serait accordé par des institutions financières belges. De son côté, l'Etat accorderait à ces institutions sa garantie pour le remboursement du financement octroyé ainsi que pour le paiement régulier des intérêts et des accessoires y afférents, dus par le Portugal. Cette disposition fait l'objet de l'article unique du présent projet de loi.

Il est encore à signaler qu'il a été tenu compte dans le projet de loi des principales observations émises par le Conseil d'Etat dans son avis du 4 août 1977. Toutefois, on a donné préférence au maintien de l'expression « moyen terme », dont l'usage est généralement reconnu et qui, par ailleurs, donne la possibilité de consentir le financement proposé sous la forme la plus appropriée selon les besoins et les possibilités du moment, étant entendu que sa durée peut s'étendre sur une période de deux à dix ans.

D'autre part, l'expression « institutions financières belges » couvre aussi bien les institutions de droit public que de droit privé.

Afin de permettre à notre pays de participer à cette urgente action d'assistance internationale au profit du Portugal, le Gouvernement vous demande, Mesdames, Messieurs, de vouloir bien donner votre assentiment au présent projet de loi soumis à vos délibérations.

Le Ministre des Affaires étrangères,

H. SIMONET.

Le Ministre des Finances,

G. GEENS.

Tijdens de gesprekken, die hierover plaats hadden, werden de vereisten voor een gecoördineerde bilaterale tussenkomst als volgt omschreven : de hulp in kwestie zou op middellange termijn dienen te worden verstrekt; zij zou ongebonden en onmiddellijk beschikbaar moeten zijn en, tenslotte, zij zou de nog beschikbare reserves van Portugal niet mogen bezwaren.

Voorzien wordt dat de Portugese betalingsbalans een jaarlijks tekort van 500 miljoen BTR in 1977-1978 zal vertonen.

Na afloop van deze informele vergaderingen hebben verschillende landen zich gunstig uitgesproken over een dergelijke benadering en de intentie van hun overheden kenbaar gemaakt om een financiële hulp aan Portugal te verstrekken in afwachting dat dit land meer multilaterale bijstand kan verkrijgen.

Om de voormelde redenen meent de Regering dat het voor ons land past aan deze uitzonderlijke bijstandactie ten gunste van Portugal deel te nemen.

De tussenkomst van België zou kunnen gebeuren door middel van een financiering, vertegenwoordigend de tegenwaarde in Belgische frank van een bedrag van maximum 3 miljoen dollar USA en te verstrekken door Belgische financiële instellingen. Van zijn kant zou de Staat aan de betrokken instellingen zijn waarborg verlenen wat betreft de terugbetaling van de toegekende financiering alsmede de regelmatige betaling van de door Portugal hierop verschuldigde interesten en bijkomende kosten. Deze bepaling maakt het voorwerp uit van het enig artikel van het onderhavige wetsontwerp.

Er weze nog vermeld dat in het ontwerp van wet rekening wordt gehouden met de voornaamste door de Raad van State in zijn advies van 4 augustus 1977 gemaakte opmerkingen. Nochtans werd voorkeur gegeven aan het behoud van de uitdrukking « middellange termijn », waarvan het gebruik algemeen aanvaard is en die bovendien de mogelijkheid verschaft de voorgestelde financiering op de meest aangepaste wijze te verlenen volgens de behoeften en mogelijkheden van het ogenblik, gesteld zijnde dat de duur ervan zich kan uitspreiden over een periode van twee tot tien jaar.

Anderzijds dekt de uitdrukking « Belgische financiële instellingen » zowel deze van publiekrechtelijke als deze van privaatrechtelijke aard.

Ten einde ons land in de mogelijkheid te stellen deel te nemen aan deze dringende internationale bijstandoperatie ten gunste van Portugal, vraagt de Regering, Dames en Heren, uw instemming te willen betuigen met dit aan uw beraadslagingen voorgelegde ontwerp van wet.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. SIMONET.

De Minister van Financiën,

G. GEENS.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,
Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères et de Notre Ministre des Finances;

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères et Notre Ministre des Finances sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE

Le Roi est autorisé à attacher la garantie de l'Etat au remboursement du capital et au paiement des intérêts et frais accessoires, relatifs aux prêts à moyen terme à consentir par des institutions financières belges à la République du Portugal.

Cette garantie porte sur la contre-valeur, en francs belges, d'un montant n'excédant pas, en principal, 3 000 000 de dollars des Etats-Unis d'Amérique et sur les intérêts et frais accessoires y afférents.

Donné à Bruxelles, le 30 septembre 1977.

BAUDOUIN.

Par le Roi :
Le Ministre des Affaires étrangères,

H. SIMONET.

Le Ministre des Finances,

G. GEENS.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,
Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Onze Minister van Financiën;

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister van Financiën zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ENIG ARTIKEL

De Koning wordt gemachtigd de waarborg van de Staat te verbinden aan de terugbetaling van het kapitaal en aan de betaling van de interesten en bijkomende kosten, met betrekking tot de leningen op middellange termijn, toe te staan door Belgische financiële instellingen aan de Republiek Portugal.

Die waarborg slaat op de tegenwaarde in Belgische frank van een bedrag dat in hoofdsom niet boven 3 000 000 dollar van de Verenigde Staten van Amerika mag liggen, en op de daarop betrekking hebbende interesten en bijkomende kosten.

Gegeven te Brussel, 30 september 1977.

BOUDEWIJN.

Van Koningswege :
De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. SIMONET.

De Minister van Financiën,

G. GEENS.